

פעם מער צייטונג

פעסט, מיטטוואך א אב ה'תל"ד.

Pest, den 11. Juli 1877.

אויף יעדע צייטונג מאנן מאן יעדע מאן פרענסער פרויען און די פּרעסע-אונטער-ווערן געטונג מיט דעם טעלעגראפן דעם פּרעסע-באַטעס. דאָס יעדאָקאָניאָן בענידעס זיך אין פּעסט אלס-וואַסער נומער 1. ווערן מאן אויך דאָס פּרעסע-באַטעס-דעלעגירט צו זענען בעליבט.

דיעזעס בלאטט ערשיינט דריימאל וואכענטליך בעסאָט. שטימונג זונד פרייטאָג. זונד קאָסטעט פיר עסקערדיך-אונגאַרן פאַרשפּרעית 10 גולדען פאַר-ווערן. האַלבערדייט 5 גולדען פאַר-ווערן. פּרעסע-באַטעס-נומער 22 און 50 ק"ל פּעסט. פּיס אונטערדען בענידען 11 גולדען פאַר-ווערן. האַלבערדייט 5 גולדען פאַר-ווערן. פּרעסע-באַטעס-נומער 22 און 50 ק"ל פּעסט.

Nr. 81, ניינטער יאהרנאנט.

דער רייע.

אללערדיינג ווערט נעמערה אויך דער רוי-
מישע קאזער אין דאס דעם דאס מאכט דער טור-
קיא ביזא ווייטעס אונטער שיע שיע שיע
האבט איבער דאס גראסען אפער, דאס אהרם
נור דאס דאָן-איבער-גענגע ביהער נעקאפעט-
מיע ערשיינטענע אַטאס ער זינגען זאַן און זי-
נגען איינענען נעמען אלען אים. זא ווירד פאַן אַן אַן
דיעזעס מעלעראַפּישי נעמעלדעט: "דער הוישע
קאזער דרויסע דעם גראַפּיטאָטען מיכעלע-
טע דער זינגע אונטער פּריר דער ענ הויט
מיט דער פּריר רונד דער ארמע אים" -
דיעזע אינפּערענדענדיט אונט אבער אים זא ער-
קלערדיכע, זינגען מאן בעדערקט, דאס דאס רויס-
שע ארמע און דעם אונטערשען קרענע-שיא-
פלאטע בעליטס פאַסט פּרענען, האַטפּעלע-
אינפּערהי נעואַדען, דא דער קאזער דען טור-
קען קינגע טאפּערקייט אונט מינגען העלדענמיסה
צוטרופט נישט ער אללע שילד פיר דא ערליש-
טענען געדרענגע זינגען איבער-פּלער-הערדען.
ער וואַללטע דען אויך פיר דאס קיקאום-ארמע
איינען זאנען זינגען אבער-האַטמאַנדאַטען ערנגע-
נען. דאָן הערד באַריאָטקייט, דעם דער קאזער
דעם אבער-האַטמאַנדאַט אַיבער-האַטמאַנדאַט וואַללטע
שלונ דיעזע שטעללע מיט דען יארטען אים:
"איבער-האַטמאַנדאַט און דאס פּריר דאס פּריר-
טע אללערדיכע אַטע פּרענען, אַללען אויך בון
לוינגען קען צוטרופט דעם מיט איינען אַטע
ארמע איינען לעבעדיגע ארמען שלאנגע ואל-
טע, איינע ארמע און איינע אונטער לוינגע
פּרירט, מיט דיעזע קאָן אויך נעמען זינגען דא
טורקען איינען געדרענגע, קינגע פּרירטען -
אין דער טראַט היקט מיכטאַר פאַטא איבער-
נעמען דער פּרעסטיג קאַרם, אונט דאס דאס רוי-
טען דען מיטה העטען, איהם דען זינגען אַר-
זינגען און אַרדאַהאַן זינגען און אַר רוינגע אַר-
ליין דיעזע זינגע פּאַן דער הוישע-ארמע נענען
אבערשייטען אונט עס שטעלט צו ערואַרטען
דאס דאס רויסן אויך דיעזע שטעללע באלד רוי-
טען ווערדען.
אויך דא דער דאָיא וויללע נישט דעם
פּאַרזיערטע נעמען. איינע דעפּעשע אים שימלא
פאַס 9-טען דיעזע מעלדעט: "ביזא טראַב אונט
ווערען-עומיל פּרענען דאס רויסן אבער-האַטמאַט
דען איבער-האַטמאַט יאָרדען אבער פּאַן אונט פאַטא
איהם הוישע נעשלאַנגע, דאס טורקען מאכטען
עאַהליכע נעפּאַנגע, אויך איין רוישיגע זינגע-
האַל, דעססען אַטען אַנעקאָנט אונט יאָרדע
ביזא דיעזע נעמען-הוישע נעפּאַנגע.
דער הוישע-זינגע, דען דאס רויסן ביהער
ערפּאַטען, בעשטעט דאָהער אין דער ערלאב-
זינגע דער ביליאָנישען שטאַט פּריר און און
וואַ בערליט איינע אַרמיליכע הוישע נענען-
איינענענען יאָרדע, דיעזע זינגע רוישיגע-
נידענע ווירטשאַפּטע אבער אין זאָבעס גרא-
דע הוישיש, דאס הוישע: "שאַנטענאַן, דאס יא
פּרירע ארבע שטעטע דאָן איינע העפּטען
אייפּאַטען זינגען זינגען-הוישע-זינגען זינגע, דער
רושישע נענענער זינגען-הוישע-זינגען זינגע טשע-
קאַסקי בענענע זינגען זינגען נישט דאָהער, אללע
טורקישען בעהאַרדען אים איהרען אַטען צו
זאָנע אונט דערען שטעללע רוישיגע בעהאַר-
דען איינענענען, ער נעמען עטעס שאַן זא ווייט

איינע נייע פּרערהילונג דעם נוינד אונט באַדענס
פאַרזענעהמען. נישט נור דאס טורקישען גראַם-
נידענענענען, זאָרדען אויך דאס נישט-מאַהאַם-
מעדאַנישען גראַם-נידענענען, דאס מיט דער
טורקישען רענענען פּרירע און נעשעלע-
פּרענענענען נעשטאַנדען, ווערדען אים איהרען
נישען נעיאַט פּרירט טשערקאַסקי פּרערהילע
נון דאס הערענעלאַן נעואַדענען נעמען אינטער
דאס סלאַווישע בעקלעקענע נאך איינענעם נע-
דענקען, דאס ווירד אבער וואַהר יעדער איינענען,
דאס דאס טשאַט נישטע טעסע צור פּאַלע האבען
קאָן, דאס רענענענען-פּראַדאַס דעם פּרעסען
טשערקאַסקי פּרערהילען אַללען ריינד-בענען, וואַפּיר
בוטאַרעס פאַס 9-טען דיעזע פּאַלענדע פּרע-
טע: (1) ביליאָנישען מיט דיעזענע רענענענע-
פּאַרם האבען, דאס אין רוסלאַנד העררשט. (2) דאס
אַטעס-שפּאַכע אין ביליאָנישען אונט רוישישע
(3) דאס טאַהאַטענענען אין ביליאָנישען ווערדען
איים דען אַטען אונט אים דער ארמע פּריר
אללע צייטען אויסנעשלאַסען; (4) דאס מאַהאַם-
מעדאַנער פּרערהילען אַללען ריינד-בענען, וואַפּיר
דאס איינע ענטשעדיגע ערהאַלטען, דאס אין 50
יאָרדען אויסנעהאַלטען אונט:
דיעזע פּרעסע זינגע וואַהר דאָן ווייט געזאַט:
עכט רוישיש, אַללען פאַסט נאך רוישישע אַלס
רושיש לייען דאס פּאַרזענענען, דאס רוסלאַנד
און בענען אויך דאס נאנען טורקיא אייפּשטעלעט.
נאך מיטטענענען איינעס מאַסקווער ביליאָנישע
נעשטאַנדען דאס פּאַרזענענען רוסלאַנד פּאַלענע-
דע פּרעסע: (1) ביליאָנישען בילדעס איינענענענע
אונטערנענען שטאַט; (2) אללע ארדענען סלא-
ווישען פּאַרזענען און דער טורקיא ערהאַלטען
איינענע רענענענען אונט איינע אַטאָמאַטע פּריר
וואַלטיג, אין זיך דאס רוישישע רענענענע
נישט היינטענען דאָהער; (3) פּאַלעקאַטענע
פּרירטישע דער שיפּע-פּאַהרע אין דען ראַדאַנעל-
זינגען; (4) דער בעקלעקענע אַט מאַטע אַם
שיאַנען מעלדע אונט דעם נאנען ארמענענע
נענעט אין אונטען מיט דאס טורקיא און רוסלאַנד
אַכטענען; (5) אין דיעזע פּאַלע ווירדע רויס-
לאַנד מינגע קאַטעס פּאַרזענען, דאָן מיט-
טע דאס טורקיא זינגען שטאַטען בענענענע דעו אַר-
רע ארמען אין סיביר-קאַלע אונט אין אַבאַזיען
פּריראַזאַכט האבען - אונט (6) נעמט דאס טור-
קיא אַלל דיעזע פּרעסע און דאס ווירדע רוסלאַנד
דען איינענענענען פּרירט פּאַרזענענע אונט דעם
טורקישען הוישע אויך זינגענענע אונטקענען.
איינע גראַפּיטע פּרערהילע אונט קייט דענק-
באַר, מיט זאָך רענענענענע אונטקענענענע
זינגע רוסלאַנד אויך אין דעם פּאַלע נישט
אייפּשטענען זינגען זינגען ווירדע אַבער-האַל דאס
נענענענענע זינגען ערהונגען העמטען, אונט
זינגען בייפּענענע שפּאַטען מאן זענע זינגע אונט
פּרעסע דאָן נעיאַט און רוסלאַנד ווילל דער אונט-
נידענענע טורקיא פּרירע פּרעסע פּאַרזען אַללע
נידענענע זינגען אים דעם לייבע רוישיש, דאָן
אבער אויך זינגענע דען איינענענענענענע
פּאַרזענענענע דעם טורקישען הוישע אונטקענע-
נען, וואַס אבער פּרירע פּרערהילע און האַטטע
גראַדע ערשיינען האַט, אונט דאס זאָבען איי-
נעשטאַטענע מעלדע: דאס פּרירט פּאַרזענענע
צור ערשיינענע דיעזע פּרעסע דאס אונטער-
שיע צו זינגע אונט אַר אַר אַר אַר אַר אַר אַר
צו נעמען דענקס אַלס ווענע גראַפּיטע אַנדראַשי

ווירסליך ניר דאָיא דא ווערע, דעם טריליאָניען
רוסלאַנד בייא זינגען רויב-צוגע הילפע צו לייענען;
וויא ווענע גראַפּיטע אַנדראַשי נעואַנגען אונט, מיט
רוסלאַנד עמינאַטע זאכע צו מאכען, דעם צור
נענענע אים פּאַלענדער קאַדאַנער נעשע פאַס
9-טען דיעזע הערפּאַר; דיעזענע לויטעט:
פּאַרזענענען פּאַנזען אין ווען בעשפּרעכענען
שטאַט צווישען דעם גראַפּיטע אַנדראַשי אונט דען
נענענענע אונט טורקישען נעואַנגען, אונט נאך
דער אינהאַלט דיעזער בעשפּרעכענען אויך דען
נישט בעקאַנט, זא אונט דאָן נעוויס, דאס
איינע בעקאַנט אַנדראַשי'ס מיט דען נעואַנד-
טען ענלאַ אונט אונט אונט דען מיר קייא
נישט צו נעמען רויס אַלס אַנדראַשען
וואַרדען -
פּאַן איינעס אינטערעסע דירשטען צוויא
ווענער דעפּעשען פאַס 9-טען דיעזע זיין אַבליך
זעלבע איינדרעך טהיילוינגע ווערענענענע-
בידע דעפּעשען מעלדען נעמליך דאס בעפּאַר-
שטענענע צוואַסערטענענע דעם הוישע
פּראַני אונט מיט דעם הוישען קאזער, דאָן
מינגע דאס איינע דעפּעשען, דאס דאס זאמאַטע-
קונשט שאַן אַם 16 דיעזע שטאַטפּרענען ווערדע
ווערענע דאס צווישען לייכענענע איינענענע
נע דעפּעשען צוואַסערטענענע בידער קאזער
ערסט אויך דאס צווישען העלפטע דעם מאַטע
איינעס פּרענענע, וויר לייבען יעדאָך, דאס אויך
דער צווישענע פּריר דאס צוויא-קאזער-זוואַטע-
נענקונשט קאָן דען עראַיינענע אויך דען רוישיש-
טורקישען ריינע-שיא-פּאַרזענע אַבענענען זינגע-
טען - און ווייטענען ווייטענען מעלדענען ליינגע
פּאַלענדע פּאַר: און רוישישען האט זיך זענען
דאס אונטער דעם פּרעסען קאַלר, מיט דער רוי-
שישען ארמע דאס דאָיא צו איבערשייטען
אינטער דער בעפּאַלעקענע איינע אונטקענענע
אייפּענענענענענענע, נון דאס וואַר נאך נישט
אנדערע צו ערוואַרטען, דאס מענען האבען נור
מיטה זינגע זיך אונט דעם פּרעפּאַלענע ווערע-
קאזער ווערן האנדעלט, הוישע עס יעדאָך אין
איינע רוישישע קרענע צווענען, דאס פּרענענענע
זא זיך וויא דאס ביכען.
נאך איינענע אונט פּאַלענדע בענענענע
מעלדענע 9-טען דיעזע: "דאס טערבישע רעניע-
זינגע האט מיט איינעס פּאַרזענע הוישע איינע אונט
הוישע פּאַן 3 מיליאָנישע קאַטען אַבער-האַטמאַטען,
וואַפּיר רוסלאַנד דאס גראַפּיטע איבער-האַטמאַטען,
דאס טהיילונג טעריבישע און דעם קרענענע זינגע-
טע מיטטע איינעס ערפּאַלענען, 16000 מאַן זינגע
רושישע איינענענענענע - אַללע, דאס אונט דאס
הוישע דאס רוסלאַנד פּריר אונטערע מאַנאַרביע
האַט עס באַנט פּריר טעריבישען נעלד אים, האַט
דיעזעס זענען דען וויללען עסטערדיש-אונטאַרנס
און דעם קרענע טהיילונגענע.
וויר האַטען הער נאך איינע דעפּעשע
פּאַלענע זעלבע צור נענענע צוויא, וויא טהיילער
דאס רוישישען אונטערנענענע ביהער וואַרען,
דיעזע לויטעט: "יאַסקי, 9-טען זעמטליכע דיעזע
שפּיטעלע זינגע מיט רוישישען פּריר-האַטמאַטען א-
בער-האַטמאַטען אללע פּריר-האַטמאַטען, דאס נאך פּאַרזע-
נעפּאַרזע ווערדען מאַנגען, ווערדען זאָפּאַרט נאך
דער נאָהען רוישישען פּאַרזענענענענענענענענע
דעס נעמענען וואַרדען וואַרדען אונטערע שטאַט
פּריר-האַטמאַטען טראַנספּאַרטיש" 102

פּערוואַנען. ועס בּעווּאָהנער דעסוועלבען דאַרפֿעט
 וואָרדען אים איינע פּערשטע הערפּאָרעניגאַנען
 אונד דערארט מיטהאנדלעט, דאס איינע פֿאָן
 איהנע טאָט אײך דעס פּלאַטע בלויב; דאָ
 אײַבאַרניגע וואָרדען אלס געפּאַננע פּאַרטיע-
 שלעפּט וועבען פּערוואַנען וועלכע זיך פֿאָן רײס-
 שיק נאך איהרעם אײַגומטש-אַרטס בענעכע-
 וואָלסטען וואָרדען פֿאָן דען רײסען אינפֿאַר-
 פֿען אונד אײך דאס גרױאַסטע נייערדיגעמעט-
 צעלט. דען טאָדען קאַפּיערן דער אײַנלײקליכען
 רײס מאן דאָ אױ גען אים אונד פּערשטאַפֿען
 טע דאָ לעבן פֿאַן האַלדען טע בראָד. דאָ
 בײַנאַרען אַן סײַטאַײַאָן פֿאָן דען רײסען אײַנע-
 רײַטע, ערמאַרדען אַס פֿליכטיגע טירײַטע בע-
 פֿאַלמעיִנען, אכט טירײַטע פֿאַרלאַטען וועלכע
 דען רײסען אײך דאָ הענדע פֿילען; וואָרדען מײַ
 בען גרױעלשטאַטען וועדען אים אוינע נעמעל-
 דעט; פֿינפֿעצהונדערט פֿאַמיליען אים סײַטע-
 פּאַלע. וועלכע זיך אײך דאָ וועלדער געפֿליכטע
 האַטטען אים דען רײַסען גרױאַמקײַטען צי ענט-
 נעהן, זינד דאָרעלבעס אים מאַנגעל אן יענדיקער
 נאַהריג צי גונדע גענאַנען. דאָ רײַטע אר-
 מעע בראַבטע אײך איהרעס געמילדיכען קאָפי-
 פֿינפֿציג פּערוואַנען יעדען אלטער אונד געשלעכ-
 טעס אײַמס דעבען, אונד שטענדיגע דאָ היינער
 טעס רערער אַרמטשאַפֿטען און בראַנד. אײך אר-
 טיער בױשאַן וואָרדען ענדלעכען פֿאַר-
 געײַהנט אונד פֿאָן דען רײַסען פֿאַרלאַטען פֿאַר-
 געלעפּט. דאָ רײַסען האַבען עבען גור איינע
 פֿאַן; דיעזער אײַט; זורד פֿאַר אונד פּערײַס-
 טונד דאס לאַנד צי גונדע צי רײַסטען אונד דאָ
 וועלכע בעפֿאַלקערונג אײַסוואַרען אײַסוואַר-
 * (אײַנע יודענע זעטע רײַא
 דורד איינען גײַסטליכען דאָ
 פּערשטאַטען צײַטונג טױלט אָנעבען פֿאַרענדי-
 פֿינגליכען אפֿאַלל מיט; דיעזער טאַג וואָרדע
 היער און דער שטאַטס-לעהרעני-פּערפֿאַרדיגע
 און אפּפֿעלעכע פֿינפֿציג אבנעוואַרטען עס אײַט
 זעהר נאַטורליך, דאס דינעט אנטשאַרען פֿאַן
 זי רײַטע זיך פֿאַרענדיגען
 העיאַנליכען, צעהלנדיק בענעט וײַה, דאָ
 שטאַטס אָרער זיולטאַט-שולען האַבען אַעבן
 דען פֿאַרען, דאס זיך אפֿגעסאַמלאָן; זינד
 וועטהאַלע דאָ אנהענגער איהרע קאַפּעסטיאָנען
 דינעוועלכען געײַשישטאַפֿער בעזוכען קאַנען, לײ-
 דער שײַנען אבנע פֿילע דיעזער אנטשאַרען
 דעס שטעלע נאָך אפֿגעסאַמלאָן צי זײַן,
 וועהרעטען און ווערןקלעבען דער קאַטהאָלישע
 גײַסט אן דענוועלכען הערשט. דאס האַט זיך

אבער אײך אַנלעסן דער ערוועחטען פּרײַנגע
 און פּערשטאַטען רעכט טרױנענער ווײַזע הערײַס-
 געשטעללט. דעס ערשטען נעמליך אײך אײַן גײַסט-
 ליכער, דער דאָ קאַטהאָלישען לעהרליכען אים
 איהרער רעליגיאָן פּרײַגען וואָללט, דאס יעדע אן
 אונד פֿיר זיך נאך קאַרדיקעט. אַללין נאָך שלום
 דער פּרײַנגע רעהאָב זיך דיעזער גײַסטליכע אונד
 העלט אן דאָ קאַטהאָלישען לעהרליכען אײַנע
 אַנטשטאַטען, און דער ער אײַטער אַנדרענען זאַ-
 טע; מײַנע טױנענען קינדער; פֿאַר אײַנעם לאַס-
 טער מײַט אײך אים מאַמען דער רעליגיאָן בע-
 זאַנדיגען וואָרדען. אַך מײַט אײך נעמליך וואָרדען
 פֿאַר דעס אײַמאַנגע מיט דען זײַנען, דאָ דאָ
 ווערן אָנגעהן דאָ נײַטע ווערן אײַבערלאַל פּער-
 רענען; מײַט אונד זיך פֿאַרשטעלען וועל-
 בען אײַנדרום דינעט אנטשאַרע אײך דען רײַסען
 לעהרליכען אונד דאָ דאָ קאַטאָליכע ווישע צי-
 האַרעשאַפֿט, דאָ בײַא דער פּרײַנגע אײַנעווענד
 וואָר, מאַכען מײַסטע ווערן אײַנע אַרבע וועדע-
 העמעטען און אײַנער זײַן קאַטאָלישען שלע
 שטאַטעפֿירער געזעטע וועדע זיא אײך שטראַפֿ-
 ווערן. — און ועלכט אן אײַנעם ווערען היינע
 דירפֿטע אײַנע זאַלכע וועדע-העמעטען פֿאַן דער
 פֿאַליגיאָ נײַטע גערדיקען ווערן; זיך ערלויבט
 זיך אײַן קאַטאָלישער גײַסטליכער אײַנע
 שטאַטעס שלע זורד זאַלך שפעליכע וועדע-
 העמעטען צי בעשטענען, אונד דאָ רײַסטען
 דאָ ווען ער אַרמטע דער שטאַטעס-שילען
 בענעזא נײַטע דאָ קאַטאָליקען. דאָ בײַנען
 זיך דאָ וועדע אס ווענעסטעס אים דעס מונדע
 אײַנעם (ערהױנדערטן) עררען אײַנע העראַרטיג
 אַנטווערנע העמעטען געפֿאַלען צי לאַסטען.
 אײַנערעס עראַכטעס קאַנען דעס אײַבער אײַן
 פֿיר אַללעמאַל אײך רײַסטער ווײַזע אבנעוואַרטען
 וועדען. דאָ ווען שטעטען בײַא דער רענעניג
 אײַנען ער אס ערווערן, דעס זעמען דאָ
 שטאַטס אָדער סײַטשטאַטען נײַטע בלאָס
 דעס נאָמען נאָך, וואָדערן און ווערןקלעבען קאַ-
 פּעסטיאָנס-לאָגע שילען בלויבען. מײַט אַנדערען
 וואָרען; און דען איהרע פֿאַרען אַלל קינע
 רעליגיאָן געלעהרט אונד קינע רעליגיאָן געפֿישט
 וועדען. יעדע קאַפּעסטיאָן זאַל פֿיר אײַנע אײַט
 זאָרען, און איהרער רעליגיאָן אײַנטעלעכטע
 וועדען, וועדע וועדע פֿאַרל זײַן דאָן וועדע אײך
 קײַן גײַסטליכער און אײַנער שטאַטס-שיע דאָ
 אבנאַרטיגן אײַנער וועדענילירליכען אַנטשטאַטע
 זיך וועלכען.
 * (אײַנע פֿאַלשע יודענע רײַזע אײַנע
 יודען פֿיר אײַנע נאָרטיגען קאַס פֿאַר מײַט-
 צעס נאָך אונטאַרן, דאָ בעשטעלייט מײַט רעוועל-

בען צי ווענען אײַנטרענליך ערשײַנען זײַן, רעגן
 אײַט פֿערפֿיל אײַנע אײַנען נאָר קאַמישען פֿלאַן,
 אײַט דאָס נאָרטיגען צי אײַנעם אײַנטרענליכערען
 געשעפֿטע צי נעשאַפֿטען. זיא ערזכטע דאָרער
 און אײַנעם אַרעט דעס פֿעסער קאַמיטאַטס אײַ-
 נען ראַבבניאטס-פּערײַנענער, איהר און צײַגניס
 אײַסטישטעללעך, דאָס זיא אײַנע נירוחי, דאָס
 הייסט: אײַנע צײַט געײַטע אײַבערענעמענע
 זײַא דאָ זיא וועדער דאָ ערלאנגען גראַסערער
 גרבױט אנהאַפּען קאַנעט, דער ראַבבניאטס-
 פּערײַנענער וואָללט זיך נאַטירליך ניכט דאַנ
 הערעבען, אײַנע זאַלף אײַנעפֿערשטעטע לינע דאַנ
 בעשטענען, דאָ ער דער צוהרנירנדיכען פֿרײַא
 יעדאָך לאָן וועדען וואָללט, זאָ אײַבערנאָכ ער
 הערזולבען ענליר דאָך אײַן צײַגניס און ער ב-
 ער מײַט אײַנע פּרײַנגע, דאָס פֿאַרען געשעפֿט
 ער זיך בײַא דיעזער פֿרײַא און פֿאַלגע דיעזעס
 צײַגניסעס ווערןקלעבען געבנסטען געבנסטען הא-
 בען; דען אײַנע ערשטע דיעזער טאַגע היער אײַנע
 פּעטט און נאָמן אַנדרעמער קליידונג אונד ער-
 האָב אײַבעראַל דעס האָרע אנטשייבט און בע-
 רוקױטטען איהרעם אײַבערשיטעס צײַט וועדע-
 טען; ענדליך קאַס זיא אבער און אײַן הױז,
 וואָ אײַנע נאָכטער געוועלשאַפֿט וואָר, אײַן דער
 צײַפלע אײַך אײַן העברעאישער געלעהרער.
 זיך בעפֿאַר, אײַך היער ערעווערטע דיעזעלבע
 אײַנע לאַנגע אונד ברייטע געשעפֿטע אײַבער איה-
 רען אײַנער אײַנען געפֿאַרען ערפֿאַרשטען
 אײַבערשיטעס צײַט געײַטע, וועלכען שײַטע
 זיא נאַטירליך גור אײַמס רײַנער אײַבערצײַגניג גע-
 האָן. גלײַכצײַט צײַטען און אײַך איהר העבער-
 אײַטע צײַגניס פֿאַר, וואָרס מאן דאָ וואָרעווע
 איהרע אַננאַכע ערוועהן זאַל. דער העבער-
 האָנד וואָרע אײַנען בליק הױזן אײַנע לאָו עס
 אײַטער העללעם געלעכטער און ווישטער אײַבער-
 נעשאַפֿט דער נאָנען געוועלשאַפֿט פֿאַר, דאָס
 צײַגניס לײַטעט; דער געפֿערטיגע ראַבבניאטס-
 פּערײַנענער קלעבט היעמיט, דאָס דאָ אײַבער-
 פּרײַנגען דיעזעס דעס וועדעטען אבנאַרטיג
 דען אײַן אײַט, נאָך איהרע אײַנען אײַסזאַנע
 אלס יודען אײַנע וואָרע פֿאַן שראַסטען ער-
 טרען געפֿאַרען וואָרען. — אײַטער אַללעמען
 נעם געבנסטער פֿערליכע דאָ פֿאַלשע נירוחי.
 דאָס הױז אײַנע אן דעמודעכען טאַגע אײַך דאָ
 שטאַט פּעטט מערקױדיגע אײַטע בײַא דיעזער
 פֿאַרלאַסטען וואָרען געבנסטען, דאָס דאָ פֿרײַא
 פֿאַם צײַנער קאַמיטאַטע בײַן נאָך פּעטען איהרע
 בערײַנגעווען אײַנעווערטע פֿאַרשטעטען קאַנע-
 טע, זאַללטע געמאַר דאָס צײַגניס בױהער געלע-

מײַן הער אונד קאַזער, אײַך אײַך בעוואַרעטע
 דען ווײַזען וועדען ניכט מינדער וואָ איהר עס טױש; אײַך
 אײַך פֿאַכטע וועשען, דאָס אײַן אן ניכטע ניכט געפֿאַרען
 דאָנערדען אנטהײל געמטע אן דער רענעניג דעס לאַנדעס;
 איהר נאָמען, גײַסטליכעס קאַזער, דאָס דאָס ניכט
 סאַנדיק וואָ ווײל געשטאַם אײַן, יודע אײַט, און
 ער דאָ זײַנע רעליגיאָן אבנאַרטיג אונד זיך דאָרדן פֿאַר
 ערעבענע ווערדן מאַכען, אײַן אן ווײַזע מאַן סײַט אַהע-
 קױן זיא פֿאַן דער וואַרהײַט אונטענס גלײַכעס אײַבער-
 צײַט זײַן.
 * איהר קאַס רעכט האַבען פֿאַרײַך, (גענענעטע
 דער קאַזער) וועדען ער זיך אבער רענאַך ווײַזעס
 דאָן פֿערדינעט ער דאָ נאָמען מײַנע פֿאַסטען
 אונד רעכנטליריגען קאַזערס ניכט.
 דער קאַזער לײַט אײַנע דיעזע קאַסטען אונד בע-
 פֿאַר איהם, דען קאַזערליכען שטאַטסוואַנען פֿאַר-
 פֿאַרדען אונד אײַנעווערליכד דען ראַבבני הערײַטאַלען
 צי לאַסטען.
 * אַכבױ (דיעזעס דער קאַזער דען מײַסטע אן,
 אַלס דיעזער אײַנעווערעטען וואָ) אײַך פֿאַכט דור פֿיר
 דייע האָרען פֿערדינעטע בעראַהען וואָ אײַנעם פֿאַרײַך
 דען אײַנע בעראַהען, שײַטען רײַנען גלײַכען אבנײַדער
 אײַך וואָס אײַך בײַן, אונד דאָ וואָללט דער ערשטע פֿאַר-
 מײַנע קאַזער וועדען.
 * גײַטע געשײַך, אַלס ער דיעזען וואָלענען צײַטען
 פֿאַרשלאָן פֿענענען, וואָס זאַללט ער דעס קאַזער ענט-
 פֿענען? קאַנעט ער דאָ אַננאַמע דיעזעס פֿאַרשלאָנעם
 פֿערווערען, אָדער דען אײַנענען גלײַכען האָרע צי שטעל-

לען אונד דאָרדן דען קאַזער, זיא אונטעווערדען קריכענע-
 פֿירסטען אונד שטאַטס-רעהע אײַטע טיעפֿטע צי פֿער-
 קעטען אײַנע צי וועשען? דאָ פֿאַרל אײַך אײַן, וואָס
 ער דיעזער טאַגע אײַבער מנהס, דען אײַנענען גענאַסטען
 הללוים, געראַכט האַפּט, אונד ר' גײַטעס ענטווערעטען רײַש;
 גײַטעס טיעפֿטע קאַזער, מאַכטע מיך ניכט צײַט
 ראַטען אײַנער, קאַנען, לאַסטען מיך גלײַכען וואָס אײַך
 בײַן אונד אײַך מײַנען מײַנע קענט אונד מײַנע וויסטע
 שאַפֿט לעבען, איהר האַפט יא דער אײַנטעלעכען
 רעכטע גענען; אײַך אבער האַנגע דער וויסטעשאַפֿט אײַנע
 דער פֿאַרשײַנע אן, לאַסט דיעזע מיך פֿאַרדערן; איהר
 וויסט יא, אײַך קאַן אײַך און מײַנען טיעפֿטען ניכט-
 לײַך ווײַן.
 * דאָ ווײלכט מײַ אײַסווערען, (גענענעטע דער
 קאַזער) דאָ ווײלכט ניכט צי אונטענע גלײַכען אײַבער-
 טיעפֿטען?
 אונד וואָ וואָללט אײך אנטײַיא וועדען דעס
 גלײַכען מײַנע פּעטען וואָללט אײַ אײַדישען פֿאַרשײַלס
 ווײלכען ער לײַטע צי, וואָס אײַך פֿיר וואָר
 עראַנגע האַבען
 * ניכט אײַ אײַדישען פֿאַרשײַלס ווײלכען, (פֿיעל
 דער פֿאַרײַך אײַך) וואָדערן אײַ אײַנעס ערײַנען הײַ-
 לעס ווײלכען; אײַן אן ווײַזע מאַן וואָ איהר מיט לענגסט
 דאָ וואַרהײַטען און ער ר' רעליגיאָן אַנדרעקאַנגע
 האַבען!
 * לאַסט אונס (ערווערעטע ר' גײַטע) דאָ אײַבער
 ניכט שײַטען, איהר זייד און אײַנעס גלײַכען געבאַרען
 אונד ערצאָנען, אונד אײך און דעס מײַנען, איהר האַרטע

אײַנענענען —
 (פֿאַרשטענען פֿאַרלום)

